

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Valgdirektoratet
Postboks 2080
3103 TØNSBERG

Deres ref

Vår ref

Dato

22/7501-7

22. desember 2022

Tildelingsbrev 2023 - Valgdirektoratet

1. Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2022–2023) vedtatt 15. desember 2022.

Departementet gir i tildelingsbrevet Valgdirektoratet fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2023, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. I brevet fastsetter også departementet krav til Valgdirektoratet og delegerer fullmakter.

Sammen med tildelingsbrevet legger hovedinstruksen rammene for Valgdirektoratet sin virksomhet i 2023.

Vi ber virksomheten ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2. Overordnede prioriteringer og utfordringer

Valgdirektoratet skal bidra til et velfungerende demokrati ved å opprettholde befolkningens tillit til valggjennomføringen. Valgdirektoratets overordnede prioritering for 2023 er å bidra til en korrekt, sikker, åpen og tillitvekkende gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget.

Delinger av fylker og kommuner får betydning for valggjennomføringen i 2023 og legger føringer for valgadministrasjonssystemet EVA. Innbyggerne i fylkeskommuner og kommuner som er omfattet av grenseendringer som trer i kraft 1. januar 2024, skal kunne velge sine representanter til fylkestinget og kommunestyret i 2023 som om grenseendringene er gjennomført.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Cathrine Sørli
22 24 72 52

En valggjennomføring som er i samsvar med regelverket er viktig for å opprettholde befolkningens tillit til demokratiet. Åpenhet om hvordan valg gjennomføres, er også viktig for å opprettholde befolkningens tillit. Direktoratet må derfor sørge for åpenhet om valgsystemet så langt det lar seg gjøre av sikkerhetsmessige hensyn.

Valgdirektoratet skal bistå kommuner og fylkeskommuner, og legge til rette for at valggjennomføringen er i samsvar med regelverket, at kommunene arbeider med å sikre tilgjengelighet ved valg og informasjon til alle velgere. Utfyllende og viktige føringer for valggjennomføring er gitt til direktoratet under punkt 3 Mål for 2023.

3. Mål for 2023

3.1 Mål 1: Korrekt og sikker valggjennomføring med tillit i befolkningen

Avviklingen av valg i Norge har høy tillit i befolkningen. For å opprettholde den høye tilliten, er det viktig at kommunene får god støtte og opplæring, og at valgadministrasjonssystemet EVA er brukervennlig, sikkert og i samsvar med regelverket. Valgdirektoratet har ansvar for de operative støtteoppgavene til kommuner og fylkeskommuner ved valggjennomføring, samt drift og forvaltning av EVA. Opplæringen av kommunene og fylkeskommunene må innrettes slik at kommunene forstår og er bevisst sitt ansvar for å opprettholde befolkningens tillit til gjennomføring av valg. Velgernes behov skal stå i sentrum for oppgaveløsningen. Valgdirektoratet skal også tilby opplæring, veiledning og systemstøtte for gjennomføring av direkte valg til kommunedelsutvalg ved valget i 2023.

Delinger av kommuner og fylker vil få konsekvenser for valggjennomføringen i 2023, og for det valgadministrative systemet. For å sikre god forutsigbarhet og en korrekt og sikker valggjennomføring i 2023, må direktoratet sikre at EVA er tilpasset dette.

Nødvendige sikkerhetsvurderinger knyttet til valget i 2023 må gjøres løpende.

Styringsparametere

- Antall og type klager på feil eller mangler i EVA, opplæring, veiledning eller systemstøtte.
- Kommunenes brukertilfredshet med EVA, Valgdirektoratets veiledning, systemstøtte og informasjon målt gjennom brukerundersøkelse.
- Antall kommuner som har gjennomført direktoratets opplæringsprogrammer.
- Antall årsverk i Valgdirektoratet brukt til tjenesteleveranser i valggjennomføringen. Årsverksdefinisjonen etter DFØ-metoden skal benyttes.
- Eksterne ressurser brukt til tjenesteleveranser i valggjennomføringen.

Oppdrag

Nr.	Oppdrag	Frist
1.	Valgdirektoratet skal utarbeide en egen risiko- og sårbarhetsanalyse knyttet til valggjennomføringen i 2023, hvor risikoelementer identifiseres. Valgdirektoratet skal i tillegg	Første frist for risiko- og

<p>etablere en krise- og beredskapsplan knyttet til gjennomføringen av valget. Direktoratet skal involvere departementet i arbeidet. Risiko- og sårbarhetsanalysen vil bli gjennomgått første gang i etatsstyringsmøte 1 2023, der konsekvens og risikotoleranse vil bli drøftet. Analysen vil være et sentralt punkt i statusmøtene fram mot valget. Direktoratet skal rapportere eventuelle endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen i kvartalsrapportene.</p>	<p>sårbarhetsanalyse 13.4.2023</p>
---	--

3.2 Mål 2: Velgerne har nødvendig informasjon om valg

Informasjonsbehovet er stort hos velgere, mediene, politiske partier og andre interessenter i forbindelse med valg. Direktoratet skal sørge for nødvendig, tilgjengelig og forståelig informasjon til de ulike målgruppene. Alle velgere skal få informasjon om hvor og hvordan man kan stemme. Dette er en viktig forutsetning for høy valgdeltakelse. Direktoratet må sørge for at informasjon også når fram til velgere som i liten grad bruker digitale verktøy. Eventuelle informasjonskampanjer må ta utgangspunkt i evalueringer fra tidligere valg, og ha et mål om å redusere antall feil gjort av velgerne. Informasjonstiltak må ivareta informasjonsbehovet hos velgergrupper som historisk sett har lav valgdeltakelse. Det er særlig viktig at velgerne får informasjon om at de på valgdagen må stemme i kommunen de er manntallsført i.

Valgdirektoratet forvalter også en tilskuddsordning for informasjonstiltak ved valg. Formålet med ordningen er å øke stemmeberettigedes kunnskap om valg, øke valgdeltakelsen og støtte tiltak rettet mot stemmeberettigede med lav valgdeltakelse, som unge velgere, velgere med innvandrerbakgrunn og velgere med behov for særskilt informasjon.

Som en del av ansvaret for EVA, skal direktoratet også formidle valgresultater.

En viktig del av informasjonsarbeidet er produksjon og distribusjon av valgmateriell som valgkort, informasjonsplakater, partistemmesedler (uten kandidatnavn) mv.

Styringsparametere

- Antall brukere av ulike informasjonstiltak og nettsteder rettet mot velgere.
- Antall personer informasjonstiltak støttet av tilskuddsordningen når ut til.
- Andel personer som opplevde at informasjonstiltak dekket deres behov.

3.3 Mål 3: God tilgjengelighet ved valg

God tilgjengelighet for alle velgere uavhengig av funksjonsevne er et viktig demokratisk prinsipp. Direktoratet har ansvar for at kommunene har god informasjon om hvilke krav regelverket stiller, og om hvordan de kan sørge for god tilgjengelighet for velgerne. Direktoratet skal sørge for at det er mulig for kommunene å anskaffe universelt utformet valgutstyr. Det er også viktig å legge til rette for stemmegivning utenfor landets grenser, og direktoratet skal sørge for at det er mulig å stemme på utenriksstasjoner og andre aktuelle steder i utlandet.

Styringsparametere

- Antall kommuner som oppgir å ha universelt utformet valgutstyr sammenlignet med forrige valg.
- Antall valglokaler kommunene selv oppgir som tilgjengelige for alle sammenlignet med forrige valg.

Oppdrag

<u>Nr.</u>	<u>Oppdrag</u>	<u>Frist</u>
2.	Valgdirektoratet skal evaluere det universelt utformede valgutstyret og måten det formidles til kommunene på. I evalueringen skal det innhentes kunnskap, erfaringer og synspunkter fra brukerorganisasjoner og kommuner. Direktoratet og departementet skal samarbeide om innretning og utforming av evalueringen. Direktoratet skal utarbeide en plan for evalueringen som skal gjennomgås på etatsstyringsmøte 1.	13.4.2023
3.	Direktoratet skal bistå departementet med å få gjennomført en ekstern evaluering av praktiseringen av assistansebestemmelsene i valgloven.	1.12.2023
4.	Valgdirektoratet skal evaluere praktiseringen av utenriksstemming, inkludert brevstemming. Evalueringen skal omfatte i hvor stor grad ordningene benyttes, hvordan ordningene fungerer for velgerne, kommunene og utenriksstasjonene, samt forslag til eventuelle forbedringer. Oppsummering av funn og forslag til tiltak skal oversendes departementet.	29.12.2023

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Evaluering av valggjennomføringen

Departementet vil få gjennomført en ekstern evaluering av valggjennomføringen.

Undersøkelsen av kommunenes og fylkeskommunenes valggjennomføring, skal inngå i oppdraget.

Oppdrag

<u>Nr.</u>	<u>Oppdrag</u>	<u>Frist</u>
5.	Direktoratet skal bistå departementet i	28.2.2023

	spesifikasjon av oppdraget og samarbeide med valgt leverandør. Departementet vil ta initiativ til en arbeidsgruppe om arbeidet.	
--	---	--

4.2 Forskriftsarbeid

Departementet arbeider med forslag til ny valglov på bakgrunn av valglovutvalgets utredning NOU 2020:6. Departementet tar sikte på at loven skal gjelde første gang ved stortingsvalget i 2025. I 2023 vil departementet starte arbeidet med å utarbeide utkast til ny valgforskrift.

Oppdrag

<u>Nr.</u>	<u>Oppdrag</u>	<u>Frist</u>
6.	Direktoratet skal bistå i arbeidet med å utarbeide ny valgforskrift på initiativ fra departementet.	29.12.2023

4.3 Oppfølging av tillitsreformen

Tillitsreformen er viktig for regjeringen, og departementet ønsker å gjennomføre konkrete piloter i våre sektorer som en del av reformen.

Valgdirektoratet skal legge til rette for dialog med tillitsvalgte og ev. brukerorganisasjoner om områder som kan være aktuelle for innovasjonsprosjekt/piloter. Målet med dialogen er at virksomheten skal foreslå og gjennomføre konkrete piloter innenfor reformens temaer.

Departementet vil komme tilbake til et nærmere spesifisert opplegg for hvordan Valgdirektoratet skal følge opp denne føringen og det videre arbeidet med piloteringen i departementets sektorer i 2023 og fremover. Ambisjonen er å gjennomføre tre til fem piloter innenfor KDDs sektorer i reformperioden.

4.4 Fellesføringer 2023

4.4.1 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg og antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Det vises til krav til bruk av lærlinger i Valgdirektoratets hovedinstruks pkt. 4.2.3. I tillegg ber vi om at Valgdirektoratet arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen. I årsrapporten for 2023 skal Valgdirektoratet i tillegg rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Valgdirektoratet skal også rapportere på

arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Dersom Valgdirektoratet ikke har oppfylt kravet, må det redegjøres for årsaken til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravet.

4.4.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. Valgdirektoratet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Valgdirektoratet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten hvor det benyttes konsulenter i vesentlig grad, skal bakgrunnen for dette beskrives nærmere. Virksomheten skal som en del av sin rapportering også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

4.4.3 Desentralisert arbeid

Valgdirektoratet skal vurdere hvilke muligheter det har til å øke bruken av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktspolitisk gevinst. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med mulighet for å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Et eksempel på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Valgdirektoratets ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i virksomheten etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Valgdirektoratet skal i årsrapporten for 2023 redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det redegjøres særskilt for årsakene til dette.

4 Budsjetttildelinger

4.4 Budsjetttrammer 2023

I tråd med Stortingets vedtak tildeles utgifter for Valgdirektoratet i 2023 som følger:

Utgifter

Kap. 578 Valgdirektoratet

[tall i tusen kr]

Post	Betegnelse	Budsjett 2023
01	Driftsutgifter	114 918
70	Informasjonstiltak	5 665
	Sum kap. 578	120 583

Post 01 dekker lønn til ansatte, husleie og andre driftsutgifter. Økningen i årets bevilgning på 57,0 mill. kr. er knyttet til de økte utgiftene i forbindelse med valgavvikling. Post 70 dekker tilskudd som gis til informasjonstiltak ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023. Tilskuddet gis kun i valgår.

Departementet gjør oppmerksom på følgende i Prop. 1 LS (2022–2023) Skatter, avgifter og toll 2023, pkt. 5.1.4, siste avsnitt: «Det er satt av et sjablonmessig beløp som skal dekke økt arbeidsgiveravgift hos arbeidsgivere i offentlig sektor, se punkt 2.4.17 i Prop. 1 S Gul bok (2022–2023). I Revidert nasjonalbudsjett 2023 vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til konkrete endringer på kapittel og post.»

5 Fullmakter

Departementet har delegert enkelte oppgaver til direktoratet, og meddelt dette i brev til direktoratet og sørget for kunngjøring på Lovdata. Dette gjelder oppgaver som i valgloven er lagt til departementet. Administrative fullmakter til Valgdirektoratet er delegert i hovedinstruks av 21. desember 2022.

Departementet delegerer budsjettmessige fullmakter til Valgdirektoratet for budsjettåret 2023 som omtalt nedenfor.

6.1 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 punkt 2.3.

6.2 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 578, post 01 på de vilkår som fremgår av R-110 punkt 2.2.

6.3 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Fullmakten gis for overskridelser på kap. 578, post 01 til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 punkt 2.6.

6 Rapportering og resultatoppfølging

Tidspunkter for etatsstyringsmøter og rapporteringer i 2023 framgår av styringskalenderen i vedlegg 1. Rapporteringen for 2022 vil gi status for de prioriterte oppgaver og planer for oppfølgingen av evalueringene og forberedelsesarbeidet for neste valg.

6.4 Styringsdialog og rapportering gjennom året

I henhold til hovedinstruksens punkt 8.1 skal Valgdirektoratet lever kvartalsrapporter til departementet. Disse skal utformes per henholdsvis 31. mars, 30. juni og 30. september. Fjerde kvartal dekkes gjennom årsrapporten. I tillegg til budsjett og regnskapsrapportering, skal Valgdirektoratet i kvartalsrapporteringen redegjøre for risikovurderinger og risikoreduserende tiltak.

6.5 Årsrapport og årsregnskap

Valgdirektoratet skal sende årsrapporten for 2023 til departementet innen 15. mars 2024, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal tilfredsstillende kravene i hovedinstruks for Valgdirektoratet. Rapporten skal inneholde rapportering om måloppnåelse og styringsparametere og oppdrag omtalt i dette tildelingsbrevet, jf. punkt. 3 Mål for 2023 og punkt 4 Andre forutsetninger og krav og eventuelt andre relevante punkt.

For årsrapporten for 2022 skal Valgdirektoratet rapportere om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen om konsulentbruken. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder der Valgdirektoratet benytter konsulenter i vesentlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales i rapporten. Valgdirektoratet skal som en del av rapporteringen også gi en omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2022 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

Valgdirektoratet skal sende en korrekt, dekkende og komplett årsrapport til departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter at den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

7 Budsjettmessige forutsetninger

Valgdirektoratet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 slik at Valgdirektoratet kan nå målene innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 2.2.

Valgdirektoratet kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i punkt 6 i dette brevet.

Valgdirektoratet har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at Valgdirektoratet rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Med hilsen

Cathrin Sætre (e.f.)
ekspedisjonssjef

Cathrine Sørli
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1 Styringskalender for Valgdirektoratet for 2023

Kopi

Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Styringskalender for Valgdirektoratet for 2023

<i>Måned</i>	<i>Rapportering/møte</i>	<i>Tidspunkt</i>
Januar	Rapportering til statsregnskapet	januar 2023
	Risikovurderinger av mål og oppgaver for 2023	20.1.2023
Februar	Statusmøte valg	23.2.2023
	Innspill til RNB 2023	24.2.2023
	Frist oppdrag 5	28.2.2023
Mars	Årsrapport for 2022	15.3.2023
	Statusmøte valg	23.3.2023
April	Frist oppdrag 1 og 2	13.4.2023
	Kvartalsrapportering første kvartal	20.4.2023
	Statusmøte valg	27.4.2023
	Etatsstyringsmøte 1	28.4.2023
Mai	Innspill til rammefordeling 2024	8.5.2023
	Budsjett- og regnskapsstatus per 30.4 med prognose ut året	19.5.2023
	Innspill til Prop. 1 S (2023–2024)	25.5.2023
	Statusmøte valg	25.5.2023
Juni	Statusmøte valg	22.6.2023
	Varsel om behov for større endringer i 2. halvår 2023	27.6.2023
Juli		
August	Kvartalsrapportering andre kvartal	17.8.2023
	Statusmøte valg	24.8.2023
	Etatsstyringsmøte 2	29.8.2023
September	Statusmøte valg	4.9.2023
	Statusmøte valg	7.9.2023
	Daglig status valguken	11.9-15.9.2023
	Budsjett- og regnskapsstatus per. 31.8 med prognose ut året	19.9.2023
	Innspill til nysalderingen 2023	22.9.2023
Oktober	Kvartalsrapportering tredje kvartal	19.10.2023
	Etatsstyringsmøte 3	27.10.2023
November	Innspill til nye satsinger 2025	24.11.2023
	Innspill til innsparingstiltak 2025	24.11.2023
Desember	Innspill til konsekvensjustering (for 2025)	desember 2023
	Frist oppdrag 3	1.12.2023
	Frist oppdrag 4 og 6	29.12.2023